

Werken aan onderwijskwaliteit

‘Let’s RO(c)K!’

Werken aan onderwijskwaliteit

‘Let’s ROcK!’

Wat mag je verwachten:

- Onderwijskwaliteit?
- Referentiekader Onderwijskwaliteit
 - Kennismaking met ontstaan en uitgangspunten (R)OK
 - Kennismaking met de inhoud van het (R)OK
- (R)OK en onderwijsinspectie 2.0
- Aan de slag met het (R)OK op school

Werken aan onderwijskwaliteit

‘Let’s ROcK!’

Na het volgen van dit event

- heb je zicht op ontstaan en implementatie van het (R)OK
- begrijp je wat, waarom en voor wie het (R)OK ontwikkeld werd
- kan je opbouw en invulling van het (R)OK toelichten
- kan je linken leggen tussen (R)OK en onderwijsinspectie 2.0
- kan je het (R)OK toepassen in en op een concrete praktijkcontext
- kan je het (R)OK-kader als instrument hanteren om in dialoog te gaan over onderwijskwaliteit.
- kan je het (R)OK-kader hanteren als vertrekpunt om kwaliteitsverhogende actieplannen binnen de concrete school-/klaspraktijk uit te werken.

Groepsindeling

Wat is goed onderwijs voor jou?

- Padlet
- Bekijk Filmpje
- Focusopdracht bij het [beeldfragment](#):
 - Noteer enkele beluisterde verwachtingen van 'onderwijskwaliteit' waarin jij je kan vinden.
- Groepsopdracht:
 - Wissel uit met je groep
 - Wat concludeer je uit deze uitwisseling?
- Plenum

Tien op tien
voor kwaliteit

Het nieuwe referentiekader
voor onderwijskwaliteit.

Onderwijskwaliteit???

conclusies

“iedere leraar denkt dat hij het recht heeft om les te geven zoals hij dat wil. Ik denk niet dat we dat recht hebben. Zoals ik ook niet denk dat iedere piloot het recht heeft om te vliegen hoe hij wil”

John Hattie (2012)

“onderwijskwaliteit is een evolutief, subjectief en manipulatief begrip en dekt dus vele ladingen.”

Van Petegem (1998)

“onderwijskwaliteit is geen vaststaand gegeven waarover een wetenschappelijke en/of een politieke consensus bestaat”
(Jong et al.(2016))

- ‘Kwaliteit’ is een **subjectieve** term
- ‘Kwaliteit’ is een **dynamisch** concept
- ‘Kwaliteit’ is **multidimensioneel**

Onderwijskwaliteit: de verantwoordelijkheid van de onderwijsinstelling!

Kwaliteitsdecreet Onderwijs

Bron: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14129#273991>

- Art. 4.
 - § 1. Elke onderwijsinstelling is, rekening houdend met haar pedagogisch of agogisch project, ervoor verantwoordelijk kwaliteitsonderwijs te verstrekken en het geboden onderwijs kwaliteitsvol te ondersteunen.
 - § 2. Het verstrekken van kwaliteitsonderwijs, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, houdt minimaal in dat de onderwijsinstelling :
 - 1° de onderwijsreglementering respecteert;
 - 2° aan *de kwaliteitsverwachtingen, opgenomen in het referentiekader onderwijskwaliteit*, vastgelegd door de Vlaamse Regering, tegemoetkomt.
- Art. 6.

Elke instelling onderzoekt en bewaakt *op systematische wijze* haar eigen kwaliteit. De instelling kiest zelf de wijze waarop zij dit doet.

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit ONTSTAAN?

Onderwijskwaliteit is een subjectief, dynamisch, multidimensioneel begrip...

Belangrijk = een **gemeenschappelijk kader** creëren
= Omschrijven wat kwaliteit is vanuit **gedeelde verwachtingen**

februari 2015 → Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits :

- opdracht aan de onderwijsinspectie om samen met de belanghebbenden een 'Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit' (ROK) vorm te geven.
- dit kader wordt uitgewerkt vooraleer de onderwijsinspectie haar nieuw kwaliteitstoezicht vorm geeft → onderwijsinspectie 2.0

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit INPUT?

Dit referentiekader werd **in co-creatie** ontwikkeld

- Gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek over kenmerken van effectieve klas- en schoolpraktijken
- +
- Gebaseerd op praktijkgerichte literatuur
- +
- Gebaseerd op de waardevolle inbreng van heel wat belanghebbenden waaronder leerlingen en cursisten, ouders, leraren, directies, pedagogisch begeleiders, onderwijsinspecteurs, onderwijsdeskundigen, vakbonden, ...

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit AUTEURS?

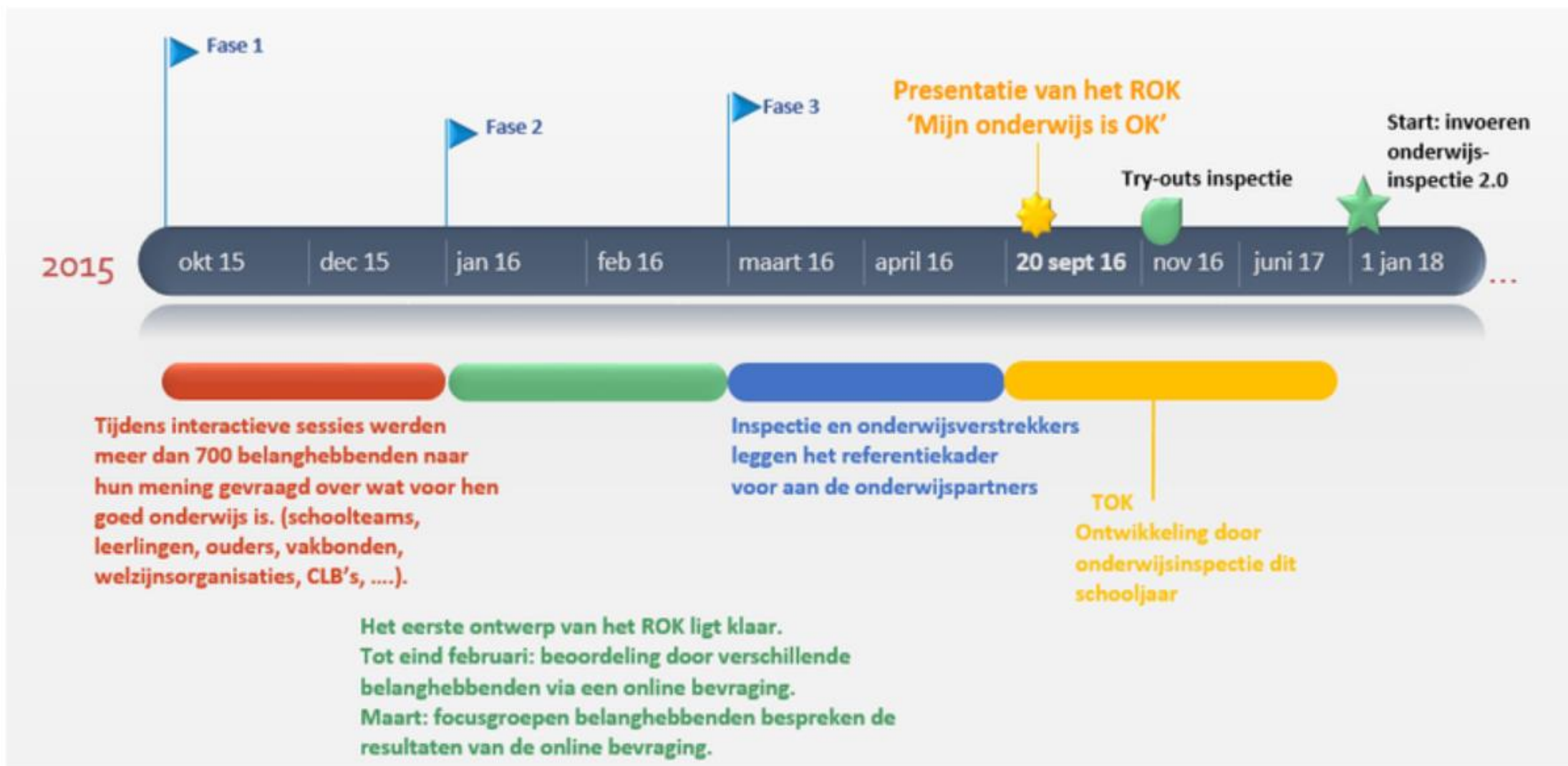
vorm gekregen in schooljaar 2015-2016

= het resultaat van samenwerking tussen

- Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV)
- Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten (OVSG)
- Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (OKO)
- Onderwijsinspectie

Totstandkoming en implementatie

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit WAT?

Het (R)OK is
een referentiekader dat
de minimale gemeenschappelijke*
verwachtingen
van **kwaliteitsvol** onderwijs uitzet

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit VOOR WIE?

- Het OK geldt voor **alle** onderwijsniveaus en –vormen, met uitzondering van het hoger onderwijs.
- Onder '**school**' verstaan we zowel school, centrum als academie.
- De term '**lerende**' heeft betrekking op een breed spectrum van personen gaande van kleuter tot volwassene.

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit DOEL?

Reflectievraag

*wat zou – naast het omschrijven van wat we verwachten m.b.t kwaliteitsvol onderwijs
– een mogelijk doel/meerwaarde van dit ROK kunnen zijn?*

Ga naar pollev.com/annverstraeten

Wat zou een mogelijk doel/meerwaarde kunnen zijn van het referentiekader voor onderwijskwaliteit (ROK)?

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit DOEL?

Reflectievraag

wat zou – naast het omschrijven van wat we verwachten m.b.t kwaliteitsvol onderwijs – een mogelijk doel/meerwaarde van dit ROK kunnen zijn?

- **houvast** bieden voor werken aan onderwijskwaliteit vanuit respect voor de autonomie van iedere school
- scholen stimuleren om een eigen **(kwaliteits)beleid** te ontwikkelen en een eigen weg uit te stippelen
- **de dialoog over onderwijskwaliteit ondersteunen** tussen de verschillende onderwijspartners.
- scholen, centra en academies kunnen het ROK gebruiken met het oog op versterken en verbeteren van hun **eigen ontwikkeling**.
- vertrekpunt voor vormgeving **onderwijsinspectie 2.0**

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit OPBOUW?

- **Context- en inputkenmerken**

- 37 Kwaliteitsverwachtingen
- Verdeeld in 4 rubrieken
 - Resultaten en effecten
 - Ontwikkeling van de lerenden
 - Deelrubrieken 1 – 4
 - Kwaliteitsontwikkeling
 - Beleid
 - Deelrubrieken 1 – 5
- Iedere kwaliteitsverwachting → wordt verduidelijkt in een Kwaliteitsbeeld

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit

OPBOUW?

Beschrijving van aantal **context- en inputkenmerken** waarmee scholen best rekening houden bij het vormgeven van hun onderwijs:

CONTEXT = de omgeving waarbinnen de klas- en schoolpraktijken uitgebouwd worden <small>(Bellens en De Fraine, 2012)</small>			
Identificatie	Inplanting	Historiek	Reglementair kader
<ul style="list-style-type: none"> Administratieve gegevens Structurele gegevens (bijv scholengemeenschap/ organogram van de school,...) 	<ul style="list-style-type: none"> Gebouwen en terreinen Ligging (bijv stad/platteland..) Kenmerken van het werkgebied (bijv aanwezigheid kansarmoede, sociaal-culturele voorzieningen, instroom van anderstaligen,...) 	<ul style="list-style-type: none"> Veranderingen in beleid Veranderingen in structuur 	<ul style="list-style-type: none"> Algemene regelgeving Specifieke regelgeving
INPUT = kenmerken van de lerende, de thuisomgeving en de leraar die aanwezig zijn voordat de lerende of de leraar de school binnentreden <small>Bellens en De Fraine (2012)</small>			
Kenmerken van de lerenden (bijv gender, aanvangssituatie, attitudes, motivatie...)	Kenmerken van de ouders en de thuisomgeving (bijv socio-economisch, etniciteit/ouderlijke betrokkenheid...)	Kenmerken van het schoolteam (bijv didactische en inhoudelijke vakkennis, opleidingsniveau, onderwijservaring...)	Kenmerken van de bestuursleden (bijv samenstelling van het bestuur, professionaliteit,...)

GROEPSOPDRACHT:
 concretiseer vanuit
 de gelezen
 doorlichtings-
 verslagen én eigen
 (stage)school

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit OPBOUW?

- Context- en inputkenmerken
- **37 Kwaliteitsverwachtingen**
- Verdeeld in **4 rubrieken**
 - *Resultaten en effecten*
 - *Ontwikkeling van de lerenden*
 - *Deelrubrieken 1 – 4*
 - *Kwaliteitsontwikkeling*
 - *Beleid*
 - *Deelrubrieken 1 – 5*
- Iedere kwaliteitsverwachting → wordt verduidelijkt in een **Kwaliteitsbeeld**

3 Het OK

Het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit

	Rubriek
	Deelrubriek
	Kwaliteitsverwachting

Resultaten en effecten		Ontwikkeling stimuleren	
R1	De school bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep van lerenden.		
R2	De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.	D1	Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.
R3	De school streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.	D2	Het schoolteam hanteert doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgt voor samenhang tussen de doelen.
R4	De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.	D3	Het schoolteam hanteert uitdagende en haalbare doelen.
R5	De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.	D4	Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.
R6	De school streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.	Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving	
Kwaliteitsontwikkeling		Opvolging	
K1	De school ontwikkelt haar kwaliteit vanuit een gedragen visie die vertaald is in de onderwijsleerpraktijk.	V1	Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief stimulerend school- en klimaat.
K2	De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.	V2	Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.
K3	De school borgt en ontwikkelt de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk.	V3	De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.
		V4	Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.
		O1	Het schoolteam geeft de lerenden adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces.
		O2	Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsleerproces en het behalen van de doelen.
		O3	Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.
		O4	Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.

Beleid	
Beleid	
BL1	De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.
BL2	De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur.
BL3	De school werkt participatief en responsief.
BL4	In de school heerst een innovatieve en lerende organisatiecultuur.
BL5	De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.
BL6	De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen.
Onderwijskundig beleid	
BL7	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.
Personeels- en professionaliseringsbeleid	
BL8	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is.
BL9	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende leraren.
Financieel en materieel beleid	
BL10	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend financieel en materieel beleid.
BL11	De school beheerst de kosten voor alle lerenden.
Fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving	
BL12	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit OPBOUW?

Kern van ROK= Rubrieken/deelrubrieken/kwaliteitsverwachting/kwaliteitsbeeld

Een voorbeeld:

Rubriek **BELEID**,

Deelrubriek **PERSONEELS- EN PROFESSIONALISERINGSBELEID**

KWALITEITSVERWACHTING:

BL8: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is

Kwaliteitsbeeld:

De school gebruikt duidelijke en overlegde criteria bij het aanwerven en inzetten van teamleden. Ze speelt in op de competenties van het schoolteam. De school voert informele en formele gesprekken met de teamleden en heeft specifieke aandacht voor ondersteuning. De teamleden van de teamleden waardeert. De school voert een transparant en rechtvaardig evaluatiebeleid.

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit

OPBOUW?

Terug naar het voorbeeld: Rubriek **BELEID**, deelrubriek **PERSONEELS- EN PROFESSIONALISERINGSBELEID**

KWALITEITSVERWACHTING:

BL 9: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende leraren

KWALITEITSBEELD:

- *De school ontwikkelt een systematisch professionaliseringsbeleid. Hierbij staan de professionaliseringsnoden van de teamleden en de prioritaire doelen van de school centraal.*
- *De school bevordert de professionele dialoog en reflectie over leren en onderwijzen en biedt hierbij de nodige ondersteuning.*
- *Interne en externe expertisedeling worden gestimuleerd.*
- *De school moedigt de implementatie van professionaliseringsinitiatieven aan en volgt de effecten ervan op.*
- *Beginnende teamleden krijgen een passende begeleiding.*

Concreet:

- Bv: prioriteitenplan vanuit de school + bevraging van personeel naar navormingsnoden → goedkeuring voor individuele navorming wordt gegeven indien passend binnen professionaliseringsplan van school
- Bv: op elke vakvergadering wordt even tijd gemaakt om de gevolgde navorming te verhelderen naar de collega's toe; op het ELP (elektronisch leerplatform) wordt een samenvatting en indien van toepassing de concrete materialen gepost zodat alle collega's dit kunnen hanteren
- Bv: met enkele parallelcollega's wordt vanuit de methodiek van lesson study een moeilijke lesblok herwerkt
- Bv: er wordt systematisch werk gemaakt van leerrijk spieken (hospiteren/collegiale visitaties)
- Bv: er is een goed uitgewerkt draaiboek van waaruit de aanvangsbegeleiding wordt gerealiseerd; de starters krijgen hierbij zowel individuele begeleiding als intervisie met collega-starters, als korte just-in-time inspiratiesessie

•

3 Het OK

Het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit

	Rubriek
	Deelrubriek
	Kwaliteitsverwachting

Resultaten en effecten		Ontwikkeling stimuleren	
R1	De school bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep van lerenden.		
R2	De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.	D1	Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.
R3	De school streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.	D2	Het schoolteam hanteert doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgt voor samenhang tussen de doelen.
R4	De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.	D3	Het schoolteam hanteert uitdagende en haalbare doelen.
R5	De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.	D4	Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.
R6	De school streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.	Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving	
Kwaliteitsontwikkeling		Opvolging	
K1	De school ontwikkelt haar kwaliteit vanuit een gedragen visie die vertaald is in de onderwijsleerpraktijk.	V1	Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief stimulerend school- en klimaat.
K2	De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.	V2	Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.
K3	De school borgt en ontwikkelt de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk.	V3	De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.
		V4	Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.
		O1	Het schoolteam geeft de lerenden adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces.
		O2	Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsleerproces en het behalen van de doelen.
		O3	Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.
		O4	Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.

Beleid	
Beleid	
BL1	De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.
BL2	De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur.
BL3	De school werkt participatief en responsief.
BL4	In de school heerst een innovatieve en lerende organisatiecultuur.
BL5	De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.
BL6	De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen.
Onderwijskundig beleid	
BL7	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.
Personeels- en professionaliseringsbeleid	
BL8	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is.
BL9	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende leraren.
Financieel en materieel beleid	
BL10	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend financieel en materieel beleid.
BL11	De school beheerst de kosten voor alle lerenden.
Fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving	
BL12	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit inhoudelijke invulling

GROEPSOPDRACHT

Opdracht 1: iedere groep krijgt 4 kwaliteitsbeelden

- Welke kwaliteitsverwachting?
- Welke (deel)rubriek?

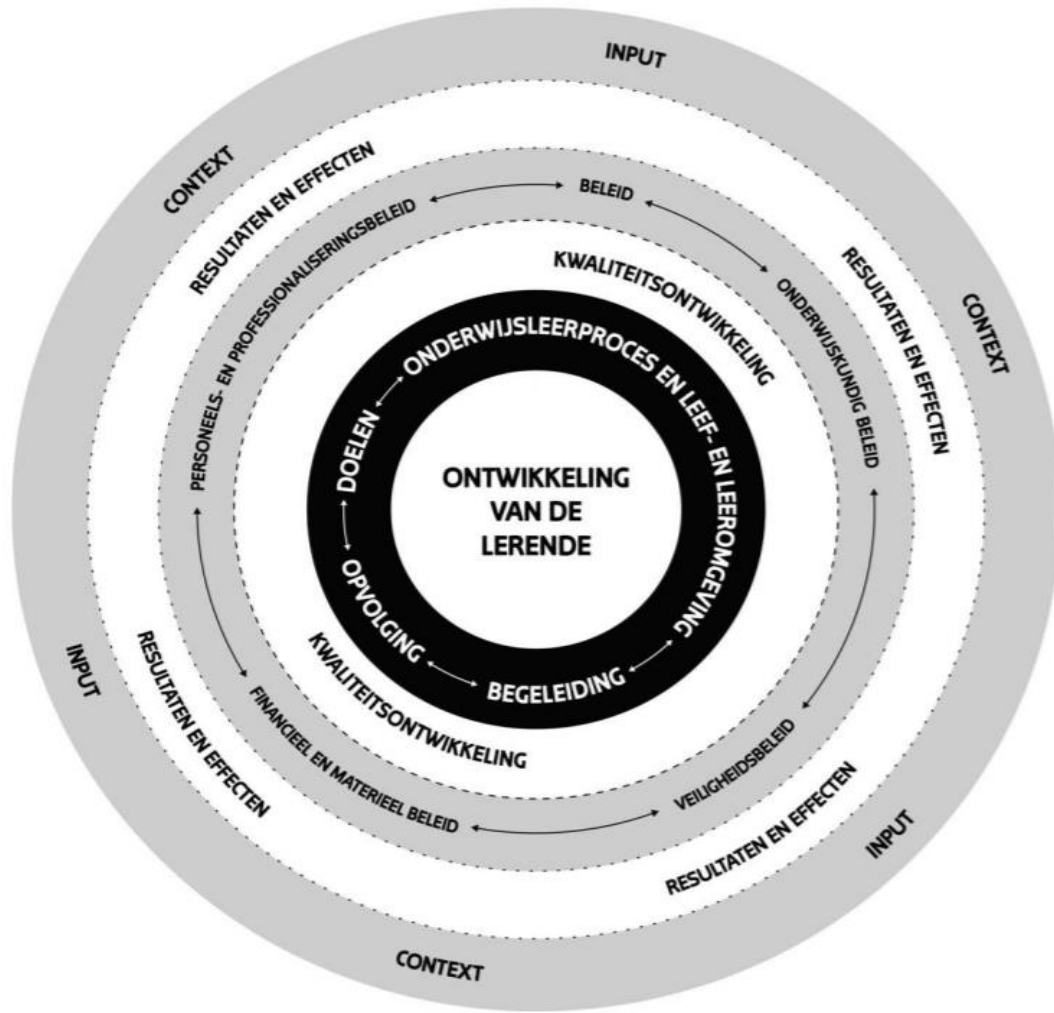
Beknopt referentiekader en overzicht op EDU-site bij lesmateriaal

Tussenstap = zelfcorrectie : iedere groep ontvangt een verbetersleutel op EDU-site

Opdracht 2: kies er 2 kwaliteitsverwachtingen uit en illustreer aan de hand van voorbeelden hoe dit in de concrete klas/schoolpraktijk vorm krijgt/kan krijgen. Maak hierbij gebruik van de input die je hebt vanuit de doorgenomen inspectieverslagen.

=> **Plenum:** per groepje brengt 1 iemand kort verslag van de ‘vertaling’ van jullie kwaliteitsverwachtingen.

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit

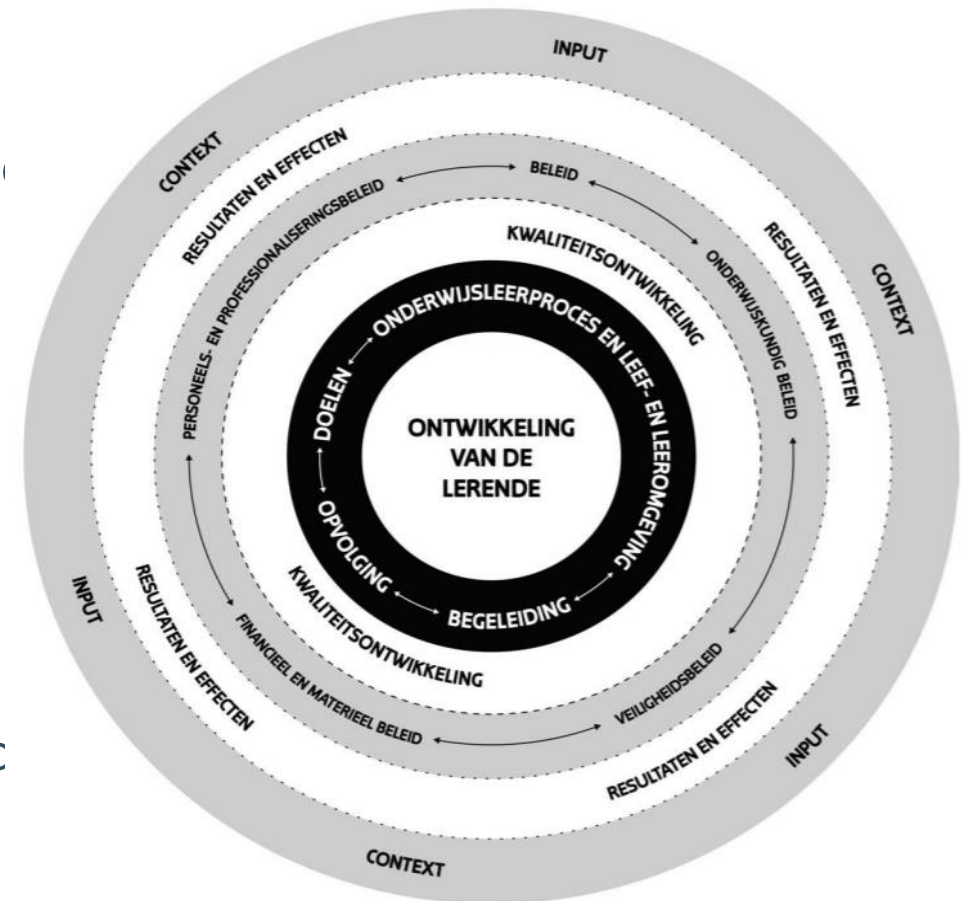
OPDRACHT

- Leg link met schema ROK
- Meerwaarde van deze figuur?

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit

Hoe lezen?

- Centraal = de ontwikkeling van de lerende
 - Doel van elke onderwijsinspanning = bevorderen van ontwikkeling van de lerende
- 6 concentrische cirkels in nauwe relatie met elkaar
 - Geen hiërarchische relatie tussen de kwaliteitsverwachtingen
 - Samenspel en totaalbeeld goed voor ogen houden
- Interactie en verbinding tussen de cirkels zijn cruciaal!!!
 - Gestippelde lijnen = openheid en stimulans tot verbinding
 - Pijlen = relatie tussen de deelrubrieken

Terug
over
10'

ROK en onderwijsinspectie 2.0

Stellingen:

Het staat de onderwijsinspectie vrij om al dan niet de kwaliteitsverwachtingen van het ROK als kader vast te nemen.

De ontwikkelingsschalen zoals gehanteerd door onderwijsinspectie 2.0 zijn een identieke weergave van het ROK

ROK en onderwijsinspectie 2.0

Stellingen:

Het staat de onderwijsinspectie vrij om al dan niet de kwaliteitsverwachtingen van het ROK als kader vast te nemen.

ROK = verplicht kader voor zowel onderwijsinstellingen als voor onderwijsinspectie

De ontwikkelingsschalen zoals gehanteerd door onderwijsinspectie 2.0 zijn een identieke weergave van het ROK

ROK en onderwijsinspectie 2.0

Stellingen:

Het staat de onderwijsinspectie vrij om al dan niet de kwaliteitsverwachtingen van het ROK als kader vast te nemen.

ROK = verplicht kader voor zowel onderwijsinstellingen als voor onderwijsinspectie

De ontwikkelingsschalen zoals gehanteerd door onderwijsinspectie 2.0 zijn een identieke weergave van het ROK

ROK = uitgangspunt voor vormgeving van onderwijsinspectie 2.0
Ontwikkelingsschalen onderwijsinspectie zijn gebaseerd op de kwaliteitsverwachtingen van het ROK

Onderwijsinspectie 2.0

ontwikkelingsschalen secundair onderwijs

<https://www.onderwijsinspectie.be/nl/doorlichten-in-de-verschillende-onderwijsniveaus#a6>

- Ontwikkelingsschalen Kwaliteitsontwikkeling
- Ontwikkelingsschalen Onderwijsleerpraktijk
- Ontwikkelingsschalen Leerlingenbegeleiding
- Ontwikkelingsschalen Omgaan met diversiteit
- Ontwikkelingsschalen Personeelsbeleid en professionaliseren
- Ontwikkelingsschalen Rapportering en oriëntering
- Ontwikkelingsschalen Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

ROK \neq TOK

ROK = Referentiekader Onderwijskwaliteit

TOK = Toezichtskader Onderwijskwaliteit

instrument van de inspectie

‘ontwikkelingsschalen’

Een voorbeeld:

ROK: Kwaliteitsverwachting O1: ‘Het schoolteam geeft de lerende adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer-en ontwikkelingsproces.’

als volgt terug te vinden in

TOK: Ontwikkelingsschalen Onderwijsleerpraktijk

U5. Feedback

BENEDEN DE VERWACHTING	BENADERT DE VERWACHTING	VOLGENS DE VERWACHTING	OVERSTIJGT DE VERWACHTING
De leraren geven zelden feedback die ontwikkelingsgericht, duidelijk, gedoseerd en motiverend is, die aansluit bij de leerervaringen van de leerlingen, en die plaatsvindt in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.	De leraren geven af en toe productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces.	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.	Feedback maakt integraal deel uit van het onderwijsleerproces. De feedback is evenwichtig gericht op de persoon, het product, het proces en de zelfregulatie en is ontwikkelingsgericht. In een klimaat van veiligheid en vertrouwen krijgen zowel de leraar als de leerlingen kansen om duidelijke, constructieve en motiverende feedback te geven en te krijgen. De manier waarop de leraren feedback geven, is een voorbeeld van goede praktijk.

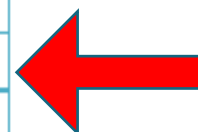
Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit en Ontwikkelingsschalen onderwijsinspectie 2.0

OPDRACHT:

- Gegeven:
 - Ontwikkelingsschaal L: leerlingbegeleiding
 - Overzichtsschema ROK
- Gevraagd:
 - Ga op zoek naar concretisering(en) vanuit het inspectieverslag Humaniora Kindsheid Jesu Hasselt
 - Koppel de ontwikkelingsschaal aan de kwaliteitsverwachting(en) van het ROK
- Klassikale reflectie

ONTWIKKELINGSSCHALEN ONDERWIJSINSPECTIE		KWALITEITSVERWACHTING IN HET OK
KWALITEITSONTWIKKELING	K1. Visie en strategisch beleid	K1, BL1
	K2. Organisatiebeleid	BL1 tot BL6
	K3. Onderwijskundig beleid	BL7
	K4. Systematische evaluatie van de kwaliteit	K2, deel 1
	K5. Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	K2, deel 2
	K6. Borgen en bijsturen	K3

ONTWIKKELINGSSCHALEN ONDERWIJSINSPECTIE		KWALITEITSVERWACHTING IN HET OK
ONDERWIJSLEERPRAKTIJK	U1. Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	D2
	U2. Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	D3, V4, B3
	U3. Leer- en leefklimaat	V1, B3
	U4. Materiële leeromgeving	V3
	U5. Feedback	O1
	U6. Evaluatie	D4, O2
	U7. Leereffecten	R1, R3
KWALITEITSGEBIEDEN OP INSTELLINGSNIVEAU	L. Leerlingenbegeleiding	B1, B2, B3, B4, O4, R2, R4, R5
	R. Rapportering en oriëntering	O4
	D. Omgaan met diversiteit	V2
	P. Personeelsbeleid en professionalisering	BL8, BL9

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit

Meerwaarde voor de school?

INSPIREREN

Dialogeren

REFLECTEREN

Activeren

Oriënteren

Plannen

ONDERSTEUNEN en VORMGEVEN aan een gedragen en kwaliteitsvol
schoolwerkplan

Betekenis van het ROK voor een school?

ROK = instrument om een gedragen en **kwaliteitsvol schoolwerkplan** vorm te geven

- Immers: elke onderwijsinstelling = rekeninghoudend met haar pedagogisch project, verantwoordelijk voor verstrekken van kwaliteitsvol onderwijs!
- Doel = leren van lerenden optimaliseren
- Hoe: door stil te staan bij het wat en waarom van hetgeen in een school gebeurt

ROK = bruikbaar kader om **nulmeting** uit te voeren

ROK = bruikbaar kader om een **verbetercyclus** op gang te trappen (PDCA-cyclus)

Werken aan kwaliteit op school gebeurt....

- **Bewust** *≠ toevallig*
- **Planmatig & systematisch** *≠ zoals het uitkomt*
 - Cyclisch (*≠ doen, doen, doen*)
 - Doelgericht & duidelijk (*≠ zomaar, vaag*)
 - Proactief (*≠ achter de feiten aan hollen*)
 - Continu (*≠ af en toe*)
- **Integraal** *≠ fragmentarisch*
- **Gestructureerd & gecoördineerd** *≠ los zand*
- **Samen & geïntegreerd** *≠ individueel, projectmatig*

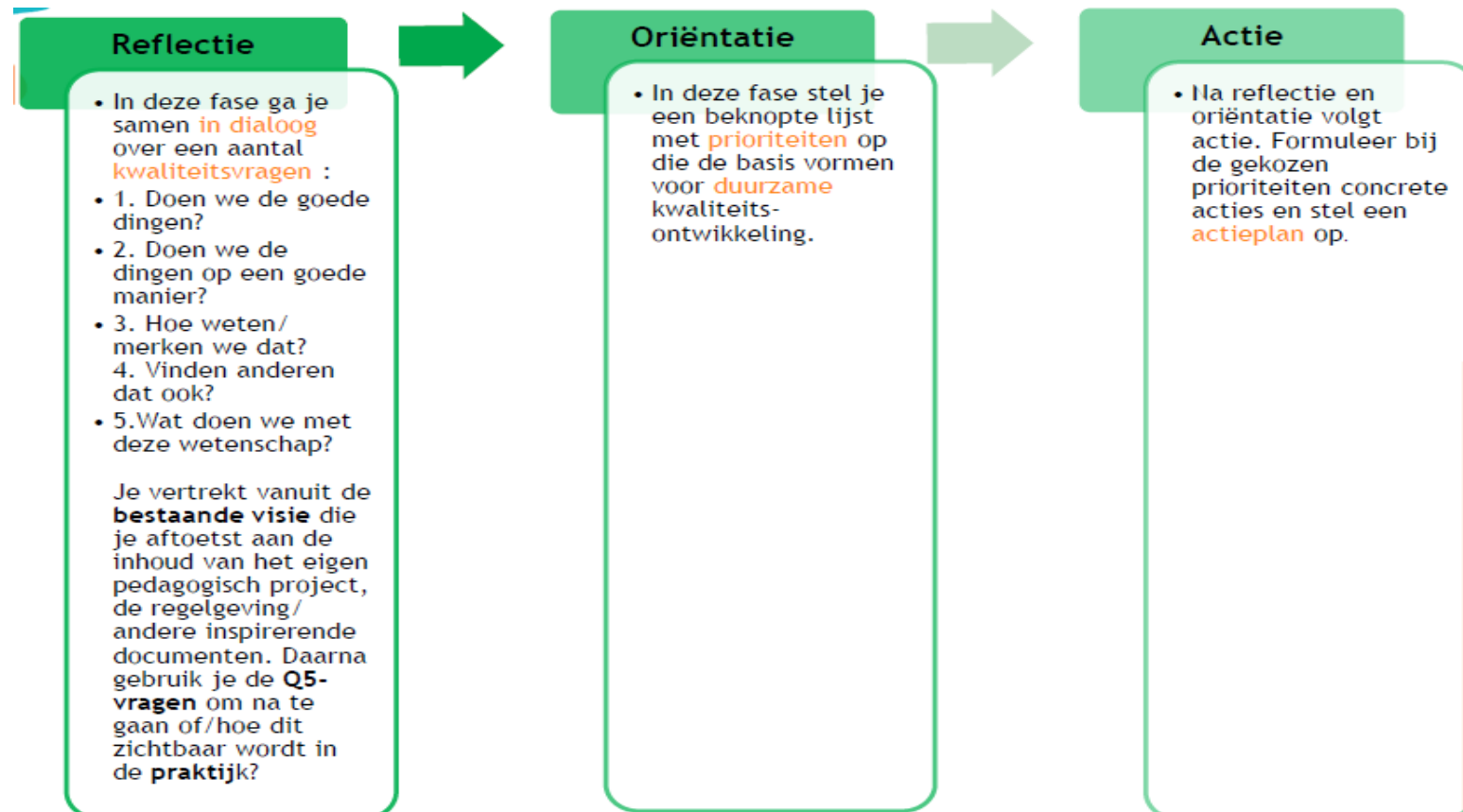
Met je school aan de slag met het ROK HOE?

- Scan het ROK en beslis welke rubrieken en kwaliteitsverwachtingen je als school/team wil aanpakken
- Concretiseer indien nodig de kwaliteitsverwachtingen nog meer zodat iedereen 'mee' is
- Analyseer voor elk van de geselecteerde kwaliteitsverwachtingen waar je momenteel staat
- Maak duidelijk waar je naar toe wenst te evolueren
- Ontwikkel je werkpunten
- Borg je sterke praktijken
- Prioriteer, faseer en zorg voor opvolging van actiepunten

Referentiekader voor OnderwijsKwaliteit

Aan de slag!*

Van reflectie over oriëntatie naar actie

* Aan de slag met het OK
Schoolwerkwinkel SOK-congres 7/12/2018
Lisbeth Van Hecke
Dienst identiteit & kwaliteit
Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

een voorbeeld

Rubriek Beleid; Deelrubriek Personeels- en professionaliseringsbeleid

Kwaliteitsverwachting BL9: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende teamleden.

- De school ontwikkelt een systematisch professionaliseringsbeleid. Hierbij staan de professionaliseringsnoden van de teamleden en de prioritaire doelen van de school centraal.
- De school bevordert de professionele dialoog en reflectie over leren en onderwijzen en biedt hierbij de nodige ondersteuning. Interne en externe expertisedeling worden gestimuleerd.
- De school moedigt de implementatie van professionaliseringsinitiatieven aan en volgt de effecten ervan op.
- Beginnende teamleden krijgen een passende begeleiding.

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Van reflectie over oriëntatie naar actie

STAP 1: REFLECTIE

Vertrekpunt = concrete kwaliteitsverwachting bv.

BL9: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende teamleden

Reflectievraag 1 = Waar staan we momenteel als school op vlak van deze kwaliteitsverwachting?

We hebben als school nog <u>geen</u> visie	We hebben als school nog <u>geen duidelijke</u> visie	We hebben als school een <u>duidelijke</u> visie hierover
<ul style="list-style-type: none">• Onduidelijk waar we willen staan• Nog geen afspraken• Nog geen acties• Geen systematiek om eraan te werken	<ul style="list-style-type: none">• Nog geen helder beeld van waar we naartoe willen• Al wel concrete afspraken• En allerlei acties• Nog weinig systematiek in de opvolging ervan	<ul style="list-style-type: none">• Perfect beeld van waar we willen staan• Concrete afspraken• Duidelijke concrete acties• Systematische opvolging

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Van reflectie over oriëntatie naar actie

STAP 1: REFLECTIE

Sta bij deze inschatting stil bij:

Eigenaarschap	Is de visie ontstaan vanuit samenwerking binnen het schoolteam? Is er bevraging geweest in wat de medewerkers hieromtrent belangrijk, nodig en haalbaar vinden?
Onderbouwing	Op welke manier wordt er hierbij rekening gehouden met <ul style="list-style-type: none">- Het pedagogisch project- De context- en inputkenmerken- Relevante onderzoeksgegevens- ...
Communicatie	<ul style="list-style-type: none">- Is iedereen op de hoogte van de visie?- Is de visie door iedereen gemakkelijk terug te vinden?- Wordt de visie regelmatig doorgenomen/vooraangehouden/bijgestuurd?
Afstemming	<ul style="list-style-type: none">- Hoe zit het met concrete vertaalslag naar afspraken én acties?- Welke acties en afspraken zijn er en sluiten die voldoende aan?- Hoe wordt dit opgevolgd?

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

terug naar ons voorbeeld

STAP 1: REFLECTIE

Wat zijn mogelijke reflectievragen die je als school/als team kan stellen bij deze kwaliteitsverwachting en die je helpen om je in te schalen?

Bijvb:

- *Hanteert de school een professionaliseringsplan voor de teamleden?*
- *Is er een afstemming tussen de schoolnoden en de individuele professionaliseringsnoden?*
- *Is er een persoonlijk ontwikkelingsplan voor de teamleden?*
- *Worden er data bijgehouden over de professionele ontwikkeling?*
- *Is er een visie rond effectieve professionele ontwikkeling: wordt er ingezet op effectieve vormen van professionalisering?*
- *Hoe wordt de aanvangsbegeleiding vorm gegeven? Hoe wordt de impact gemonitord?*
- *Internationaliseringsprojecten met leerkrachten*
- *Wordt ervaring met elkaar gedeeld (teamgeest)?*
- *Worden de personeelsleden voldoende gecoacht?*
- *Ontwikkelingsperspectief van leerkrachten expliciteren.*

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Van reflectie over oriëntatie naar actie

STAP 1: REFLECTIE:

Reflectievraag 2 = Doen we de goede dingen op de goede manier en hoe weten/merken we dat?

5 kwaliteitsvragen als hulpmiddel bij reflectie:

- 1: Wat doen we en doen we de goede dingen?
- 2: Doen we de dingen op de goede manier?
- 3: Hoe weten/merken we dat? (= in kaart brengen van resultaten en effecten)
- 4: Vinden anderen dat ook? (= bevragen van leerlingen, ouders, collega's....)
- 5: Wat leren we hieruit? (= analyse van sterktes en zwaktes) EN wat doen we ermee? (=borgen versus bijsturen)

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Van reflectie over oriëntatie naar actie

Stap 2: ORIENTATIE

Streefdoel = duurzame kwaliteitsontwikkeling

- Weg er naar toe = samen met het team de richting bepalen en prioritaire keuzes maken
- Belangrijk hierbij = vooraan houden van een waarderend en ontwikkelingsgericht perspectief
 - Waarderend: wat is goed en willen we behouden?
 - Ontwikkelingsgericht: waar kunnen we beter en hoe zien we dat?

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Van reflectie over oriëntatie naar actie

STAP 2: ORIËNTATIE

- Deze dingen doen we al goed:
- Deze dingen doen we al maar zijn misschien wel voor verbetering vatbaar:
- Dit doen we nog niet:

Hierop willen we verder inzetten:.....

- Te borgen:
- Te ontwikkelen:.....

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

terug naar ons voorbeeld

- Dit doen we al goed:
 - Medewerkers worden tijdens het functioneringsgesprek bevraagd naar hun professionaliseringsnoden
 - Tijdens vakwerkgroepen wordt samen bekeken welke actiepunten er zijn en welke extra input/navormingsinitiatieven het team naar voor schuift; er wordt gepeild naar individuele professionaliseringbehoeften
 - Medewerkers staan open voor en participeren regelmatig aan externe professionaliseringsactiviteiten
 - ...
- Deze dingen doen we nog niet
 - Er is nog geen systematiek ifv uitwisseling en disseminatie van gevolgde navormingen
 - Er is best wel veel expertise in onze team maar interne expertisedeling zit echter nog niet in het DNA van onze school
 - ...

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

terug naar ons voorbeeld

WAAR WILLEN WE PRIORITAIR OP INZETTEN???

Rubriek Beleid; Deelrubriek Personeels- en professionaliseringsbeleid

Kwaliteitsverwachting BL9: De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende teamleden.

- De school ontwikkelt een systematisch professionaliseringsbeleid. Hierbij staan de professionaliseringsnoden van de teamleden en de prioritaire doelen van de school centraal.
- **De school bevordert de professionele dialoog en reflectie over leren en onderwijzen en biedt hierbij de nodige ondersteuning.** Interne en externe expertisedeling worden gestimuleerd.
- De school moedigt de implementatie van professionaliseringsinitiatieven aan en volgt de effecten ervan op.
- Beginnende teamleden krijgen een passende begeleiding.

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Van reflectie over oriëntatie naar actie

Stap 3: ACTIE

Belangrijk = CYCLISCH en PLANMATIG werken!!!

PLAN-fase	<ul style="list-style-type: none">✓ Concrete, specifieke doelen✓ Acties plannen ifv gewenste output
DO- fase	<ul style="list-style-type: none">✓ Concrete acties met duidelijke afspraken ter uitvoering✓ Wat? Wie? Wanneer? Hoe?
CHECK-fase	<ul style="list-style-type: none">✓ Worden de doelen bereikt? Is er een (merkbaar) effect?✓ Vinden anderen (Iln, ouders, collega's,...) dat ook?
ACT-fase	<ul style="list-style-type: none">✓ Vasthouden wat goed is (borgen)✓ Bijsturen wat tegenvalt (nieuwe PDCA-cyclus uitwerken)

Plan-Do-Check-Act Cycle (PDCA)

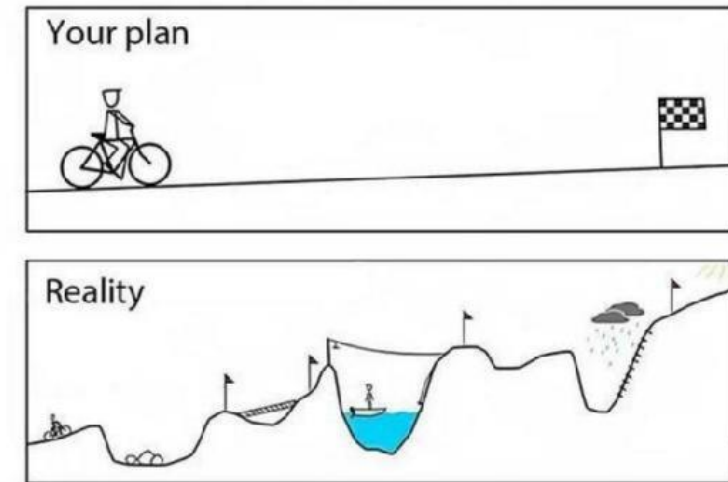
Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

STAP 3: ACTIE

Tips:

- Houd haalbaarheid en efficiëntie voor ogen zodat succeservaringen mogelijk zijn
 - ☐ Haalbaar
 - = orden de gekozen prioriteiten
 - = zet uit in tijd (m.n. korte/middellange termijn)
 - ☐ Efficiëntie
 - = kies kleine acties
 - = maak duidelijk afspraken voor uitvoering
 - = geef voorkeur aan acties met weinig inspanning en een hoge impact
- Cruciaal = opvolging en (tussentijdse) evaluatie

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Maak je eigen ACTIEPLAN

Artikel Klasse: Hoe overleef je een slechte doorlichting?

<https://www.klasse.be/218551/hoe-kruip-je-als-school-opnieuw-recht-na-een-slechte-doorlichting/>

- Kies een kwaliteitsverwachting die van toepassing is
- Verken het bijbehorende kwaliteitsbeeld
- Reflecteer en Oriënteer
- Ontwikkel je eigen Actieplan
- Zet je plan op G-drive

Referentiekader voor Onderwijskwaliteit

Aan de slag!

Maak je eigen ACTIEPLAN

Artikel Klasse: Hoe overleef je een slechte doorlichting?

<https://www.klasse.be/218551/hoe-kruip-je-als-school-opnieuw-recht-na-een-slechte-doorlichting/>

Bevindingen?

Meer weten?

- <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14129#273991>
- https://www.onderwijsinspectie.be/sites/default/files/atoms/files/OK-magazine_0.pdf
- <http://mijnschoolisok.be/professionals/>
- <https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/#!/referentiekader-onderwijskwaliteit?preview>
- <http://www.g-o.be/alles-wat-je-moet-weten-over-het-referentiekader-onderwijskwaliteit/>
- <http://rok.pov.be/>
- <https://onderwijskwaliteit.be/>
- www.onderwijsinspectie.be

Terugblik event onderwijskwaliteit

When survey is active, respond at Pollev.com/annverstraeten

0 done

 0 underway

Start the presentation to see live content. For screen share software, share the entire screen. Get help at pollev.com/app

